

De Utrolige År

Fokus på det positive samvær

Målgruppen

Målgruppen for programserien De Utrolige År er:

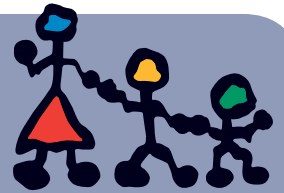
- *Børn i alderen 0-3 år, hvor indsatsen kan fremme det positive forældreskab og forebygge adfærdsvanskeligheder*
- *Børn i alderen 3-12 år, som er i begyndende adfærdsvanskeligheder. Børnene har haft vanskeligheder i kortere tid, og vanskelighederne er ikke præget af at være et fastlåst mønster*
- *Børn i alderen 3-12 år, som er i alvorlige adfærdsvanskeligheder. Børnenes vanskeligheder har en længerevarende historik, og er præget af et fastlåst mønster, som kommer til udtryk i samspillet med omgivelserne. Man kan her inkludere børn med ADHD.*

Ikke i målgruppen

De Utrolige År bør ikke anvendes til børn med udviklingshæmning eller autisme.

Børneopdragelse – en udfordring

Nogle børn har en adfærd som er krævende for forældre, børnehavepersonale og lærere. Der er uro omkring børnene, og de er ofte involveret i konflikter.

Voksne omkring disse børn kan opleve det som frustrerende, når de ikke kan møde børnene på en god og hensigtsmæssig måde. Kontakten med børnene kan ofte være præget af negativt samspil og straffeaktioner. Børnene oplever verden som uforudsigelig, og at de ofte får skylden for det, som er galt.

Forskning viser, at børn, som tidligt i livet kommer i adfærdsvanskeligheder og udviser aggressiv adfærd, har en væsentlig forøget risiko for at havne i vedvarende problemer senere i livet, så som kriminalitet, lavt uddannelsesniveau, manglende tilknytning til arbejdsmarkedet, stof- eller alkoholmisbrug.

Både på kort og på langt sigt er det altså en god idé at sætte hurtigt ind, hvis børn kommer i adfærdsvanskeligheder.

Programserien De Utrolige År indeholder en række veldokumenterede indsatser, som kan hjælpe børnene og styrke deres muligheder for et godt liv.

Teori og metode

De Utrolige År giver forældre, børn, lærere og pædagoger grundlæggende kompetencer i at praktisere nye måder at være sammen på. Et af de grundlæggende principper i De Utrolige År er at fokusere på det positive i samværet med barnet.

De Utrolige År er gruppebaseret. Det vil sige, at programmet gennemføres med en gruppe børn, en gruppe forældre eller en gruppe lærere/pædagoger.

De Utrolige År er baseret på anvendt adfærdsanalyse, udviklingspsykologi, social læringsteori og kundskaben om gruppeprocesser.

Programserien er udviklet af professor Carolyn Webster-Stratton.

I Danmark har Syddansk Universitet foretaget undersøgelser om Forældreprogrammet BASIC. De viser, at forældrene har oplevet, at programmet har hjulpet dem til at løse de problemer, de har med deres barn. Omfattende international forskning og dokumentation viser store positive effekter af indsatsen med De Utrolige År.

Det virker

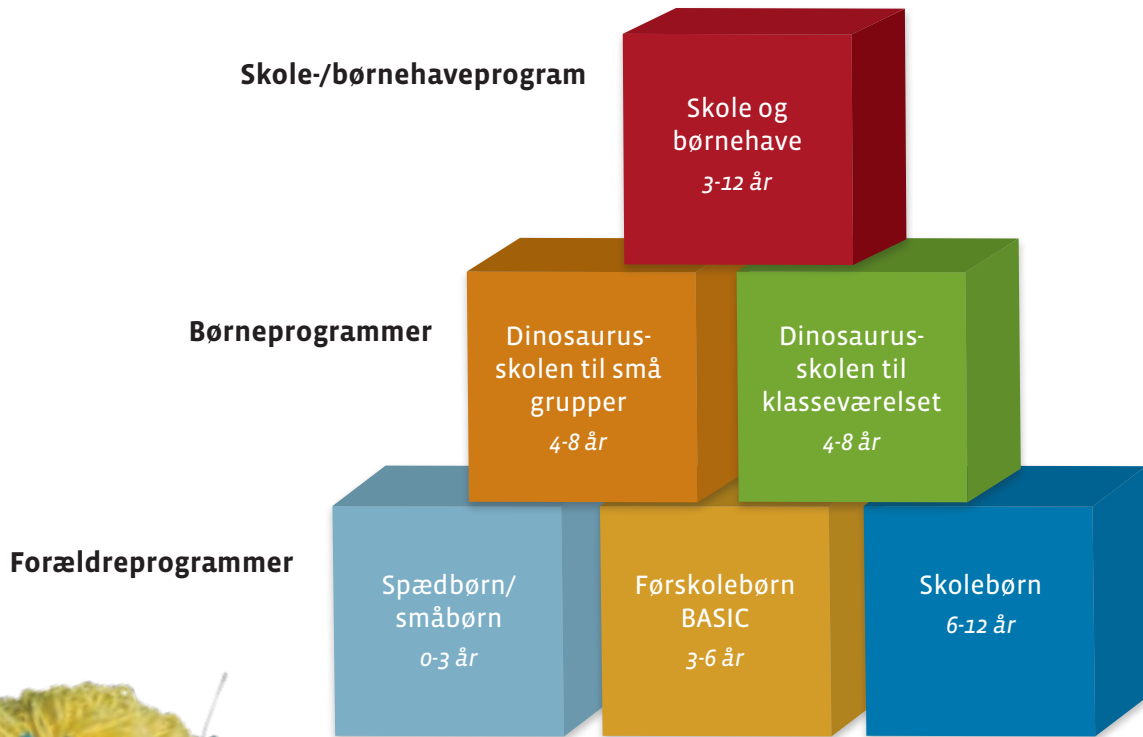
Forskning i programserien viser, at:

- *Forældrenes måder at opdrage på bliver mere positive.*
- *Stressniveauet i familien falder.*
- *Relationen mellem de voksne og børnene bliver mere positiv.*
- *Barnets problemer og vanskelige adfærd i hjemmet, institutionen og i skolen reduceres.*

”Det har virkelig været en øjenåbner for både os fagfolk, men også for de mange begejstrede forældre, pædagoger og lærere at opleve den effekt, programmerne har haft. “

*Helle Johansen, afdelingschef
i Holstebro Kommune*

Programmerne i De Utrolige År

BASIC løber over ca. et halv år, hvor 10-14 forældre mødes en gang om ugen. Programmet er praktisk orienteret med videoklip, diskussion, udveksling af principper, øvelser og hjemmeopgaver.

En indsats med BASIC kan med fordel koordineres med et af de andre DUÅ programmer.

Forældre- programmerne

De Utrolige År rummer flere forældreprogrammer. Disse er målrettet forældre med børn i alderen 0-12 år. Programmerne er:

- Spædbørn / småbørn (0-3 år)
- Førskolebørn BASIC (3-6 år)
- Skolebørn (6-12 år).

Fælles mål for disse programmer er at styrke forældrenes kompetencer og familien for derigennem at forebygge og reducere børnenes vanskelige adfærd.

Indhold i BASIC

BASIC starter med at opbygge positive relationer mellem forældre og barn gennem leg og ved at skabe særlige stunder. Det ligger i legens natur, at barnet skal kunne fantasere, tage initiativ og styre legen. Når forældrene deltager i legen på barnets præmisser, giver det dem mulighed for at komme i positivt samspil med barnet. Gennem dette samspil begynder en bevægelse fra konflikt til gensidigt positivt tillidsforhold. Legen bliver desuden en øveplads for udvikling af sociale færdigheder, håndtering af følelser og skoleparathed.

Fokuseringen på forældrenes leg med barnet efterfølges af øvelser i at anerkende, motivere og belønne barnets positive adfærd. Derefter hjælpes forældrene til at forebygge og møde barnets vanskelige adfærd gennem en række principper og strategier.

Dinosaurusskolen i klasseværelset

Dinosaurusskolen kan tilbydes som forebyggende program i klasseværelset eller i børnehavegruppen. Certificerede Dinosaurusskolegruppeledere tilbyder programmet sammen med en lærer eller pædagog to-tre gange om ugen i et halvt år, eller en-to gange om ugen i et år.

Børneprogrammerne

De Utrolige År rummer to børneprogrammer. Børneprogrammerne er rettet til børn i alderen 4-8 år. Programmerne er:

- Dinosaurusskolen til små grupper
- Dinosaurusskolen i klasseværelset.

Målet med begge Dinosaurusskoler er at styrke barnet følelsesmæssigt og socialt samt at give barnet selvværd.

Barnet øver sig i at genkende og forstå følelser hos sig selv og andre, udvikle bedre færdigheder i forhold til problemløsning, vredeshåndtering og selvkontrol. Barnet øver sociale færdigheder, som at lytte, vente på tur, blive enige, stille spørgsmål, dele, hjælpe, samarbejde og give andre komplimenter.

Man øver de forskellige temaer med barnet gennem brug af hånddukker, samtale omkring videoklip, rollespil, øvelser og forskellige aktiviteter, som er knyttet op til temaerne.

Når barnet får et større beredskab til problemløsning og bedre sociale færdigheder ses sædvanligvis, at den vanskelige adfærd aftager.

Dinosaurusskolen til små grupper

Dinosaurusskolen til små grupper består af 18-22 gruppemøder. Gruppen består af 6 børn i alderen 4-8 år. Dinosaurusskolen til små grupper kan med fordel foregå samtidig med møder i forældreprogrammerne, da temaerne for forældregrupperne og børnegrupperne er tilpasset hinanden.

Mellem gruppemøderne har børnene hjemmeopgaver, som de skal lave sammen med forældrene. Barnets dagtilbud bør også inviteres til at samarbejde i forbindelse med Dinosaurusskoleforløbet, og dagtilbuddet får jævntligt information om de forskellige temaer i Dinosaurusskolen.

Skole-/børnehaveprogrammet

De Utrolige År rummer ét skole-/børnehaveprogram. Programmet er rettet mod personale i børnehave, SFO'er og skoleklasser til og med 3. klasse.

Målet med programmet er at styrke lærerens/pædagogens kompetence til:

- Forebyggelse og håndtering af adfærdsvanskeligheder i skole og daginstitution.
- Samarbejde mellem skole og daginstitution og hjem.
- Gruppedelelse gennem proaktive lærings-tilnærmelser.

Skole-/børnehaveprogrammet kan anvendes sammen med Dinosaurusskolen i klasseværelset, og det kan støtte op om en indsats med Dinosaurusskolen i små grupper eller forældreprogrammerne.

De Utrolige År i Danmark

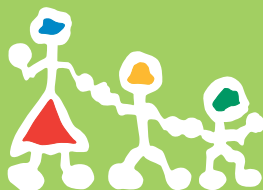
I Danmark har Forældreprogrammet BASIC været anvendt siden 2006 i Ikast-Brande, Herning, Holstebro og Aalborg Kommune.

Ikke alle programmer i De Utrolige År udbydes i dag i Danmark. Men anvendelsen af programmerne er stigende og udvides løbende.

På www.servicestyrelsen.dk/duå kan du se, om din kommune tilbyder De Utrolige År.

International udbredelse af De Utrolige År

De Utrolige År bliver også brugt i Holland, Portugal, England, Wales, Irland, USA, Australien, Sverige og Norge. Navnlig i Norge og Wales er man langt med implementering af metoden.

Yderligere oplysninger

Du finder mere information om programserien De Utrolige År på www.servicestyrelsen.dk/duå.

Eller du kan kontakte:
Rasmus Bruun, Servicestyrelsen
Tlf. +45 72 42 39 28
rbr@servicestyrelsen.dk

Udgivet af Servicestyrelsen
Edisonsvej 18 · 5000 Odense C
Tlf.: 72 42 37 00 · Fax: 72 42 37 09
servicestyrelsen@servicestyrelsen.dk
www.servicestyrelsen.dk

Produktion Kommunikation, Servicestyrelsen
Layout www.kreativgrafisk.dk
Fotos Mette Krull m.fl.
Alle billeder er modelbilleder
Trykning HTOdense

Oplag 5.000 stk.
April 2010

Kontaktperson i din kommune:

